

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120203574
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4120203574.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Denisy Šaligovej, v spore žalobkyne: K. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. S., ul. H. XX, proti žalovanému: 1/ PROFI CREDIT SLOVAKIA s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 357 927 52, zast.:Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, 2/ ANACO s.r.o., so sídlom Bratislava, Miletičova 1, IČO: 35 691 816, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a iné, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 18C/26/2020-159 zo dňa 18. novembra 2021 - okrem výroku (5. v poradí) o určení, že úver je bezúročný a bez poplatkov, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd odvolanie žalobkyne proti rozsudku súdu prvej inštancie - okrem nenapadnutého výroku o určení, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o d m i e t a .

Žalovaným v 1. a 2. rade proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Na základe žaloby žalobkyne zo dňa 12. 03. 2020 Okresný súd Nitra ako súd prvej inštancie v spore takto rozhodol:

Súd žalobu o určenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy Zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.06.2005 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným v 2. rade je neplatná, zamieta.

Súd žalobu o určenie, že zamestnávateľ žalobkyne, I. N.V. v R., so sídlom T. O. H. X, XXX XX R. je povinný zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným v 2. rade, zamieta.

Súd p r i z n á v a žalovanému v 2. rade nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni vo výške 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Súd žalobu o určenie, že zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.06.2005 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným v I. rade je neplatná, zamieta.

Súd u r č u j e, že úver je bezúročný a bez poplatkov.

V časti určenia, že zmluva je neplatná a úver je bezúročný a bez poplatkov, žiadna zo strán n e m á na náhradu trov konania právo.

2. Skutkový stav sporu súd prvej inštancie zistil nasledovne:

Dňa 15.06.2005 bola na základe žiadosti žalobkyne uzatvorená medzi stranami sporu Zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobkyňa žiadala výšku úveru 1.992,03 eur, splatnosť úveru bola 36/18, poskytnutá čiastka bola 1.035,85 eur, mesačná splátka bola vo výške 55,33 eur, zmluvná odmena bola vo výške 956,18 eur, RPMN 24,36%. Nakoľko sa žalobkyňa dostala do omeškania so splácaním poskytnutého úveru, žalovaný v 1. rade vyzval zamestnávateľa žalobkyne I. na vykonávanie zrážok zo mzdy vo výške 2.540,70 eur. Súd uznesením č. k. 18C/26/2020-18, zo dňa 24.03.2020 vydal neodkladné opatrenie v ktorom uložil zamestnávateľovi žalobkyne I. povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne v súvislosti so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 10.06.2015, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k žalovanému v 2. rade zamietol.

3. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, s poukazom na skutkový stav sporu, citované ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP - zák. č. 160/2015 Z. z. - § 137 a § 255 ods. 1 a 2), citované ustanovenia zák. č. 255/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (§ 4 ods. 1 - 3 a § 8a a ods. 1) a citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (OZ - zák. č. 40/1964 Zb. - § 34, § 37 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1 - 4, § 121 ods. 3 a § 551), citované čl. 3 ods. 1 a 2 smernice rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a cit. ust. § 5a ods. 1 písm. a/ zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ako aj všeobecné úvahy k spotrebiteľskej zmluve, skúmaniu vecnej legitímácie a dohody o zrážkach zo mzdy, odôvodnil nasledovne:

Súd ustálil, že vzťah medzi stranami sporu je vzťahom spotrebiteľským. Vzhľadom na to, že žalobkyňa sa domáhala určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, určenia, že zmluva o revolvingovom úvere je bezúročná a bez poplatkov, súd v prvom rade skúmal prípustnosť uvedenej žaloby v zmysle § 137 Civilného sporového poriadku. Súd skúmal naliehavý právny záujem žalobkyne na takomto určení v spojení s ustanovením § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd poukazuje, že vzhľadom na absenciu prechodných ustanovení novely, dospel súd k záveru, že novelizované ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. je potrebné aplikovať aj na predmetné konanie, pretože v prípade absencie prechodných ustanovení je potrebné vec posudzovať podľa právnych noriem účinných v čase rozhodovania súdu. Práve ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. umožnilo spotrebiteľovi s účinnosťou od 01.01.2018 domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj určenia, že poskytnutý úver je bez úrokov a bez poplatkov. Keďže je nepochybné, že zmluva o revolvingovom úvere a s ňou súvisiace dohody sú stále platné (úver nebol vyhlásený za predčasne splatný) a žalobkyňa sa nedomáha v danom konaní aj splnenia povinnosti, teda vydania bezdôvodného obohatenia, mal súd za to, že v zmysle uvedeného existuje u žalobkyne naliehavý právny záujem na predmetných určeníach i s poukazom na tieto skutočnosti.

Žalobkyňa sa žalobou domáhala určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej dňa 10.06.2005 so žalovaným v 2. rade. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že dňa 15.06.2005 bola uzatvorená Dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX, ktorá bola uzatvorená medzi žalobkyňou a PROFIREAL SLOVAKIA spol. s r.o., so sídlom Mliekarenská 10, Bratislava na zabezpečenie pohľadávok žalobkyne, ktoré vzniknú zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX. Na základe tejto dohody je zamestnávateľ dlžníka povinný vykonávať v prospech veriteľa mesačné zrážky zo mzdy dlžníka vždy v riadnom výplatnom termíne. Súd dospel k záveru, že žaloba žalobkyne vo vzťahu k žalovanému v 2. rade nie je dôvodne podaná, nakoľko žalovaný v 2. rade nie je vecne pasívne legitimovaný v časti daného uplatneného nároku žalobkyňou. So žalobkyňou nie je, ani nebol v žiadnom právnom vzťahu, keďže neuzatvoril so žalobkyňou dohodu o zrážkach zo mzdy. S poukazom na uvedené nie je dôvodne podaná žaloba ani v časti, ktorej sa žalobkyňa domáhala, aby jej zamestnávateľ sa zdržal vykonávania zrážok zo mzdy uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným v 2. rade. Súd z týchto dôvodov žalobu v tejto časti zamietol.

Čo sa týka nároku žalobkyne o určenie neplatnosti a určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov súdu uvádza, že nie je možné sa domáhať aj neplatnosti aj bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Je zrejmé, že žalovaný v 1. rade ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu nijakým spôsobom ovplyvniť. Avšak v prípade, ak ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere zákon hovorí, kedy je bezúročná a bez poplatkov. Ak je zmluva bezúročná a bez poplatkov, nemôže byť neplatná. Tento prípad je však špecifický v tom, že zmluva č. XXXXXXXXXXXX bola uzavretá ešte v roku 2005. S poukazom na vyššie cit. zák. ust. v § 4 sa uvádza, že zmluva musí obsahovať sumu, počet a termíny splátok, opis tovaru a služby, cenu tovaru, adresu predávajúceho, meno a adresu spotrebiteľa, RPMN, výpočet nákladov, atď., pričom § 4 hovorí, že aj keď nie sú splnené tieto podmienky, zmluva je platná, ak už bol poskytnutý úver. Je to

jediný prípad, kedy súd môže povedať, že by zmluva bola neplatná, čo tento prípad nie je. V konaní nebolo sporné, že žalobkyni bol poskytnutý úver, ktorý čerpala. Z týchto dôvodov súd žalobu žalobkyne v tejto časti zamietol.

Sankciou v prípade nesplnenia náležitostí podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. mohlo byť len to, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a nie neplatnosť zmluvy. Súd poukazuje, že údaje v žiadosti v Zmluve o poskytnutie revolvingového úveru (bod 5.) sú odlišné od údajov v bode 6. a to v určení odlišnej RPMN po poskytnutí úveru. Súd mal za to, že keďže je uvedená odlišná RPMN, tak nie je uvedená RPMN správne a preto vyhodnotil, že úver je bezúročný a bez poplatkov a v tejto časti žalobe žalobkyni vyhovel.

O náhrade trov konania v časti, ktorej sa žalobkyňa domáhala nárokov určenia neplatnosti zmluvy a určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov vo vzťahu k žalovanému v 1. rade rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP. Žalobkyňa bola v spore úspešná v rozsahu 50 % a žalovaný v 1. rade bol úspešný v rozsahu 50%, súd preto rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Vzhľadom úspechu žalovaného v 2. rade v konaní, súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanému v 2. rade priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§262 ods.2 CSP).

4. Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním napadla len žalobkyňa voči zamietajúcim výrokom rozsudku - výroky v poradí 1., 2. a 4., nadväzne na to aj výroky ohľadom nároku na náhradu trov konania v poradí 3. a 6., keď v poradí 5. výrok rozsudku o určení úveru bezúročným a bezpoplatkovým odvolaním nenapadla, keď tak neučinili ani žalovaní, pričom žiadala rozsudok v uvedených zamietajúcich výrokoch zrušiť. V dôvodoch odvolania poukázala na to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Ďalej uviedla, že úverová zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky ako je dohoda o zrážkach zo mzdy, zmluvnú pokutu a sankčné poplatky a rozhodcovskú doložku, keď žalovaní posielajú (jej) zamestnávateľom neplatné dohody o zrážkach zo mzdy. Dôkazy sú na stránke MS SR, do pozornosti odvolacieho súdu dáva podobné rozsudky súdov, kde boli žalovaní rovnakí žalovaní, konkrétne rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 1C/183/2015 zo dňa 11. 06. 2015, rozhodnutie Krajského súdu Košice sp. zn. 3Co/313/2016 zo dňa 25. 08. 2016 a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/359/2017, ktorých text rozhodnutí v odvolaní uviedla. Následne uviedla, že vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy obsahujúcej neprijateľné zmluvné podmienky v rozpore s právnymi predpismi SR, újinným právom a v rozpore s dobrými mravmi, keď (citujúc § 39 Občianskeho zákonníka) uviedla, že neplatný úkon nemôže vyvolať účinky platne. Následne vycitovala znenie ust. § 53 OZ a poukázala na to, že súd z úradnej povinnosti preskúma vyššie skutočnosti a z úradnej povinnosti prihliada na príslušnú judikatúru Súdného dvora EÚ a súdov SR.

5. Vyjadrenia žalovaných k podanému odvolaniu žalobkyne podané nebolo.

6. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a prihliadajúc na splnenie podmienok odvolacieho konania dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne proti napadnutým výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie je potrebné podľa ust. § 386 písm. d/ CSP odmietnuť z dôvodu, že odvolanie žalobkyne nemá náležitosti podľa § 363 a to konkrétne neobsahuje riadne odvolacie dôvody, ktorými je odvolací súd viazaný, v dôsledku čoho v odvolacom konaní pokračovať nemožno.

7. Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

8. Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP). Súd nevyzyva na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 373 ods. 1 veta druhá CSP). Odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný (§ 380 ods. 1 CSP).

10. Vychádzajúc z obsahu podaného odvolania žalobkyne mal odvolací súd za to, že z tohto odvolania je síce vymedzený rozsah podaného odvolania, ako aj odvolací návrh, avšak podané odvolanie náležite nevymedzuje odvolacie dôvody k jednotlivým výrokom súdu prvej inštancie k jej jednotlivých v žalobe uplatnených žalobných nárokov. Preskúmať oprávnenie odvolacieho súdu je ohraničené medzami, v ktorých sa odvolateľ domáha preskúmania rozhodnutia. Odvolací súd je totiž viazaný dôvodmi odvolania v zmysle ich konkrétneho skutkového vyjadrenia (nie len odkazom na ustanovenie, v ktorom je ten-ktorý odvolací dôvod normatívne vymedzený, bez toho, aby odvolateľ uviedol konkrétne skutočnosti, ktorými je ten-ktorý odvolací dôvod naplnený). Pri viazanosti dôvodmi odvolania preto neprichádza do úvahy hľadanie konkrétnych skutočností v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie a jeho postupe, pretože by to bolo v rozpore so zásadou rovnosti strán sporu (odvolací súd by v podstate sám vyhľadával konkrétne vady rozhodnutia alebo postupu súdu prvej inštancie v neprospech strany, ktorá odvolanie nepodala, a v prospech ktorej napadnuté rozhodnutie vyznelo. Z hľadiska viazanosti skutkovým vymedzením odvolacích dôvodov totiž platí, že čím konkrétnejšie je vymedzený relevantný odvolací dôvod, tým konkrétnejšie je jeho preskúmanie odvolacím súdom a naopak. Poukaz na stránku Ministerstva spravodlivosti SR alebo na označené súdne rozhodnutia nemožno teda považovať za uvedenie riadnych odvolacích dôvodov, keď odvolací súd nemá povinnosť si z označených a citovaných súdnych rozhodnutí vyhľadávať niektoré ich časti vety rozporné s tým, čo súd prvej inštancie uviedol v napadnutom rozsudku (jeho odôvodnení) k jednotlivým žalobným nárokom žalobkyne, keď za odvolacie dôvody nemožno považovať ani samotnú citáciu zákonných ustanovení a poukaz na to, že súd má z úradnej povinnosti všetky uvedené skutočnosti preskúmať, keď na uvedenom právnom závere odvolacieho súdu nič nemení ani samotná skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský spor a žalobkyňa má postavenie spotrebiteľa, keďže ani toto jej postavenie ju nezabavuje povinnosti splniť si povinnosť podania odvolania s riadnym (zákonom vyžadovaným) odôvodnením. Inak povedané uvedenie iba všeobecných odvolacích dôvodov v odvolaní nesúvisiacich s dôvodmi (odôvodnenia) rozhodnutia prvoinštančného súdu vo veci (spore) nie je postačujúce na to, aby odvolací súd mohol o odvolaní rozhodnúť, resp. uvedením len všeobecných odvolacích dôvodov v odvolaní bez bližšej špecifikácie konkrétnych okolností prípadu (vo vzťahu ku skutkovým a právnym záverom prvoinštančného súdu vedúcim ho k jeho rozhodnutiu) nie je splnená zákonom stanovená náležitosť odvolania spočívajúca v povinnosti uviesť v odvolaní „odvolacie dôvody“ (uznesenie Ústavného súdu SR IV. ÚS 90/2019 z 05. 11. 2019), pričom relevantná právna úprava neumožňuje odvolaciemu súdu vyzvať odvolateľku na doplnenie chýbajúcich náležitostí odvolania spočívajúcich v absencii konkretizácie odvolacích dôvodov a zároveň ich neumožňuje strane sporu - odvolateľke ani meniť a dopĺňať, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie (už) po uplynutí lehoty na podanie odvolania, nakoľko platí zásada koncentrácie konania znamenajúca to, že určité procesné úkony sú koncentrované (možné len) do uplynutia zákonom určenej lehoty, v prípade odvolania lehotou 15 dní, keď umožnenie doplnenia odvolacích dôvodov po uplynutí zákonnej odvolacej lehoty by bolo aj v rozpore s princípov hospodárnosti a rýchlosti súdneho konania, no najmä v rozpore s koncepciou odvolacieho konania, ktorá vychádza z tzv. neúplného apelačného systému. Odvolacie dôvody teda absentujú (popri ich úplnom neuvedení v prípade blanketného odvolania) aj vtedy, ak sú iba všeobecné alebo odkazujúce výhradne len na niektoré ustanovenie v zákone (§ 365 CSP) a nie postačujúce vymedzením dôvodu (špecifikovaným konkrétnymi skutkovými okolnosťami prípadu) k tomu, aby odvolací súd mohol o odvolaní na základe nich (konať a) rozhodnúť. Pri systéme neúplného apelačného systému a zásady koncentrácie konania (náležitostí odvolania do uplynutia odvolacej lehoty) potom nedostatky v odôvodnení odvolania vedú k nutnosti odmietnutia odvolania, teda nesúhlas odvolateľky s rozhodnutím súdu sám osebe (bez riadnych odvolacích dôvodov) pre jeho zmenu nestačí.

11. Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď svoje rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).